

CROATIAN / CROATE / CROATA A1

Higher Level / Niveau Supérieur (Option Forte) / Nivel Superior

Thursday 13 May 1999 (afternoon)/Jeudi 13 mai 1999 (après-midi)/Jueves 13 de mayo de 1999 (tarde)

Paper / Épreuve / Prueba 1

4h

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

Do NOT open this examination paper until instructed to do so.

This paper consists of two sections, Section A and Section B.

Answer BOTH Section A AND Section B.

Section A: Write a commentary on ONE passage.

Section B: Answer ONE essay question. Refer mainly to works studied in Part 3 (Groups of Works); references to other works are permissible but must not form the main body of your answer.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

NE PAS OUVRIR cette épreuve avant d'y être autorisé.

Cette épreuve comporte deux sections, la Section A et la Section B.

Répondre ET à la Section A ET à la Section B.

Section A: Écrire un commentaire sur UN passage.

Section B: Traiter UN sujet de composition. Se référer principalement aux œuvres étudiées dans la troisième partie (Groupes d'œuvres); les références à d'autres œuvres sont permises mais ne doivent pas constituer l'essentiel de la réponse.

INSTRUCCIONES PARA LOS CANDIDATOS

NO ABRA esta prueba hasta que se lo autoricen.

En esta prueba hay dos secciones: la Sección A y la Sección B.

Conteste las dos secciones, A y B.

Sección A: Escriba un comentario sobre UNO de los fragmentos.

Sección B: Elija UN tema de redacción. Su respuesta debe centrarse principalmente en las obras estudiadas para la Parte 3 (Grupos de obras); se permiten referencias a otras obras siempre que no formen la parte principal de la respuesta.

ODJELJAK A.

Napišite komentar na jedan od navedenih tekstova:

1 (a)

OPOMENA

Čovječe pazi
da ne ideš malen
ispod zvijezda!

5 Pusti
da cijelog tebe prođe
blaga svjetlost zvijezda!

Da ni za čim ne žališ
kad se budeš zadnjim pogledima
rastajao od zvijezda!

10 Na svom koncu
mjesto u prah
prijedi sav u zvijezde!

Antun Branko Šimić
Sabrana djela, "Dom i svijet",
Zagreb, 1998.

1 (b)

Ispred velikog rovinjskog mola nabacano je u more golemo kamenje koje štiti molo od udara garbina, vjetra zapadnoga. Kamenje je nabacano kojekako, kao da su neki dobročinitelji Kiklopi naprosto otresli s pleća taj golemi teret u more, pa se između kamenja nalazi čitava mreža prolaza, tunela, komorica, u kojima more i po najvećoj bonaci grolji kao u orguljama.

U tim pukotinama i šupljinama, kao u neki za njih sagrađeni mravinjak, zaklonile su se mačke. Nekoć, nakon rata, mačke su vladale čitavim ovim pustim gradom, slobodne, nezavisne, poludivlje. Kako se grad postepeno oporavljao, tako su ih ljudi sve više istiskivali s ulica i iz praznih kuća, da ih na kraju izguraju posve iz tijesnog mjesta, istisnu ovamo, na rub svega, u kamenje mola. Mačke nisu imale drugog izbora nego da, ili izgube slobodu, ili se zaklone kao Navajo Indijanci u ovaj svoj minijaturni Grand Canyon.

Sada ih je već malo, desetkovane su. More po nevremenu ulazi među kamenje, u svaku pukotinu, prelijeva čitavo molo, rastjeruje ih, davi im mladunčad.

Samo kad je molo pusto, bez ljudi, izlaze danju da se sunčaju, noću na ples po mjesečini, čitavo malo nezavisno pleme, potisnuto na rub grada, rub ponora, rub svijeta, u gluhu enklavicu. Ali još uvijek se drže. Drže se pandžicama za goli komad kamena.

I sada su tu. Svaki put se razveselim kada ih vidim. Sretan sam što ih nije podavilo more ili potrovala deratizacija. Još uvijek imaju potomstvo koje izvode u šetnju, usadujući im u glavice plemenske zakone. Sada su, u dva sata poslije podne, izašle iz rupa i polijegale po kamenju da se sunčaju. Može se i tu opstati.

Na molu smo samo Angel i ja. Sjedimo desetak koraka jedan od drugoga na parapetu mola. Između nas su bijedni ostaci naše ekspedicije. Mačke nas toleriraju. Svi drugi su redom otišli, bez pozdrava, osjećajući se izdanima, prevarenima ili krivima. Posljednja je otišla Fanny, s novom posadom, uzapćena, u Pulu. Nema nikoga. Nema vilinskog broda, nema alhambre, nema Beate.

Antun Šoljan:

"Drugi ljudi na Mjesecu", Zagreb, 1978.

ODJELJAK B

Napišite sastavak potaknut jednom od navedenih teza. Svoj ćete odgovor temeljiti na bar dvama djelima iz Odjeljka 3, kojima ste se bavili. Dopušteno je obazirati se i na druga djela, ali ona ne bi smjela predstavljati glavno polazište Vašem odgovoru.

2. "U ljudskom su životu komedija i tragedija nerazmrsivo isprepletene." Je li to bilo i Vaše iskustvo glede prikaza životnih sudbina u književnom djelu kojim ste se bavili?
3. "U svakom su romanu likovi i njihovi uzajamni odnosi važniji negoli fabula." Slažete li se s time?
4. Izložite prikaz i značenje sukoba u djelima kojima ste se bavili.
5. Usporedite prikazbu i ulogu (uloge) otuđenih individualnosti (npr. stranaca, inozemnika, autsajdera, izopćenika, non-konformista) u djelima kojima ste se bavili.
6. Obilježite i raspravite pojam junaštva u djelima kojima ste se bavili. Kojim to sredstvima pisci izlažu smisao za junaštvo u važnim aspektima njihovih djela?